28/02/2024

Sinteza activităților Bisericii Ortodoxe Române în anul 2023 (Text integral)

A fost publicat textul integral al raportului referitor la activitatea Bisericii în anul care a trecut. Acesta a fost prezentat de Părintele Patriarh Daniel la întrunirea Consiliului Național Bisericesc de marți, 27 februarie 2024.

Text integral:

Biserica îi preţuieşte pe bunici şi îi apreciază pe cântăreţii rugători (psalţi)
Activitatea internă şi externă a Bisericii Ortodoxe Române în anul 2023, proclamat în Patriarhia Română drept „Anul omagial al pastorației persoanelor vârst-nice” și „Anul comemorativ al imnografilor și cântăreților bisericești”, este sintetizată şi prezentată din punct de vedere pastoral-liturgic şi administrativ, cultural-misionar şi social-filantropic.

I. ACTIVITATEA PASTORAL–LITURGICĂ ŞI ADMINISTRATIVĂ
Activitatea administrativ-bisericească, sacramental-liturgică, pastoral-misionară și cultural-educațională desfășurată de către toți ierarhii, membri ai Sfântului Sinod, a însumat, în anul 2023: 6.461 Sfinte Liturghii; 5.071 Sfinte Taine, dintre care 725 hirotonii de preoți și diaconi pentru parohii și mănăstiri; 257 sfințiri de biserici noi și 234 resfințiri de biserici restaurate; 5.861 ierurgii și slujiri misionare; 143 sfințiri și inaugurări de așezăminte eclesiale noi și 53 resfințiri de așezăminte eclesiale restaurate sau reparate; 8.865 vizite pastorale în parohii/filii, mănăstiri/schituri, școli teologice, așezăminte sociale și medicale; 511 prezidări conferințe preoțești pastoral-misionare și administrative; 59 prezidări de sinaxe monahale eparhiale și mitropolitane; 680 vizite canonice efectuate de Patriarhul României și de ceilalți membri ai Sfântului Sinod; 511 participări și susțineri de comunicări la conferințe, simpozioane, seminarii (în țară – 451 și în străinătate – 60); 29.887 primiri oficiale și audiențe acordate, precum și 8.700 zile activitate de teren desfă-șurată de către membrii Sfântului Sinod.

Dintre evenimentele importante din viața Bisericii Ortodoxe Române, în anul 2023, din punct de vedere pastoral-liturgic, amintim:

– concretizarea, la nivelul fiecărei eparhii şi al instituțiilor componente, inclusiv al celor de învățământ teologic, a celor două teme, omagială și comemorativă, amintite mai sus, prin diverse manifestări religioase, culturale, științifice, educative şi pastoral-misionare;

– alegerea de către Sfântul Sinod, în data de 9 februarie 2023, a Preacuviosului Părinte Arhimandrit Gherontie Ciupe în demnitatea de Arhiereu-vicar al Episcopiei Devei și Hunedoarei;

– semnarea Protocolului de colaborare între Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și Biserica Ortodoxă Română în domeniul asistenței sociale (11 aprilie 2023);

– semnarea Protocolului de colaborare dintre Patriarhia Română și Jandarmeria Română (17 mai 2023);

– semnarea Protocolului de cooperare dintre Patriarhia Română și Departamentul pentru Românii de Pretutindeni (17 mai 2023);

– semnarea Protocolului de cooperare între Patriarhia Română și Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova (DRRM) (13 iulie 2023);

– proclamarea canonizării Sfântului Ierarh Martir Neofit Cretanul, Mitropolitul Ţării Românești, în ziua serbării hramului istoric al Catedralei Patriarhale istorice (duminică, 21 mai 2023);

– alegerea de către Sfântul Sinod, în data de 4 iulie 2023, a Preacuviosului Părinte Arhimandrit Paisie Teodorescu în demnitatea de Episcop-vicar patriarhal;

– alegerea de către Sfântul Sinod, în data de 4 iulie 2023, a Preacuviosului Părinte Nectarie Petre în demnitatea de Episcop-vicar al Arhi-episcopiei Ortodoxe Române a Europei Occidentale;

– efectuarea de către Patriarhul României a unei vizite canonice în Arhiepiscopia Timi-șoarei, cu prilejul manifestărilor prilejuite de Întâlnirea Internațională a Tineretului Ortodox, ediția a 7-a (31 august – 1 septembrie 2023).

Dintre hotărârile adoptate de Sfântul Sinod în sprijinul activității pastoral-liturgice, amintim:

– canonizarea Cuviosului Macarie Proto-psaltul, cu zi de pomenire 31 august;

– înscrierea în calendarul Bisericii Ortodoxe Române a sfinților: Sf. Cuv. Casiana Imnografa (7 septembrie); Sf. Ier. Ioan Maximovici -(2 iu-lie); Sf. Cuv. Iosif Isihastul

(28 august); Sf. Nicolae Cabasila (20 iunie); Sf. Mc. Marius și Marta, soția sa, și a fiilor lor, Audifaciu și Avacum (6 iulie), precum și aprobarea textelor liturgice (sinaxar și acatist) pentru cinstirea acestora;

– declararea zilei de 1 octombrie ca „Ziua persoanelor vârstnice” și menționarea acesteia în Calendarul creștin ortodox la rubrica zilelor și datelor importante;

– înființarea unor extensii ale programului de studii universitare de Master intitulat „Pastorație și viață liturgică” (domeniul Teologie) la Chișinău (Republica Moldova) și la Roma (Italia);

– înființarea unei noi specializări de studii aprofundate (Master), cu titlul Master of Advanced Research in Orthodox Theology and Religious Studies, la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca;

– evaluarea concluziilor formulate în cadrul următoarelor întâlniri cu specific național: Congresul Național Catehetic „Hristos împărtășit copiilor”, ediția a 15-a (Mănăstirea Caraiman, 4-7 octombrie 2022) și ediția a 16-a (Mănăstirea Caraiman, 25-27 septembrie 2023); Congresul Facultăților și Departamentelor de Teologie Ortodoxă din Patriarhia Română, ediția a 16-a (Iași, 19-21 octombrie 2022); Întâlnirea anuală a consilierilor sociali de la eparhii (Iași, 1 noiembrie 2022); Consfătuirea Națională a -Directorilor Seminariilor și Liceelor Teologice Ortodoxe din Patriarhia Română (București, 29-31 mai 2023); Colegiul Decanilor de la Facultățile și Departamentele de Teologie din Patriarhia Română (Oradea, 5-7 iunie 2023);

– aprobarea înscrierii mai multor cadre didactice (8) de la facultăți de Teologie Ortodoxă din țară în Registrul Național de Experți Evaluatori, componentă a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS);

– aprobarea Metodologiei-cadru privind acordarea avizului cultului pentru mijloacele de învățământ la disciplina Religie – cultul ortodox.

În ceea ce privește participarea Patri-arhului României la evenimente reprezentative pentru Biserica Ortodoxă Română, amintim:

– participarea la cea de-a 34-a Conferință Militară a Capelanilor Şefi din ţările membre NATO şi ale Parteneriatului pentru Pace (PFP), organizată pentru prima dată în România, la Bucureşti, în perioada 6-10 februarie 2023. Cu acest prilej, Patriarhul României a adresat un cuvânt de salut și de binecuvântare partici-panților și a primit din partea organizatorilor emblema de onoare și medalia reprezentativă a International Military Chiefs of Chaplains Conference (Palatul

Patriarhiei, 7 februarie 2023);

– participarea la Adunarea festivă Centenarul Constituţiei României Întregite (1923-2023), organizată de Curtea Constituțională a României. În cadrul acestui eveniment, Patriarhul României a susținut alocuțiunea intitulată „Aniversare solemnă a Constituţiei României din anul 1923” (Palatul Parlamentului, 27 martie 2023);

– participarea la recepţia organizată de Excelența Sa Domnul Klaus Werner Iohannis, în onoarea Majestăţii Sale Regele Charles al III-lea al Regatului Unit al Marii Britanii şi Irlandei de Nord (Palatul Cotroceni, 2 iunie 2023);

– participarea la întâlnirea dintre prim-ministrul Guvernului României, reprezentanți ai Secretariatului de Stat pentru Culte şi conducătorii cultelor recunoscute din România. În cadrul evenimentului, a fost constituită -Comisia de Dialog dintre Stat și Culte (Palatul Victoria, 2 octombrie 2023);

– participarea la evenimentul de lansare a cărţii „Istoria Bibliotecii Academiei Române în perioada 1886-1918” (volumul II, în trei părţi) (Academia Română, 18 octombrie 2023);

– participarea la Convocarea Anuală a preoților militari din Armata României. Cu acest prilej, Patriarhul României a primit -Placheta Ministerului Apărării Naţionale și Placheta Statului Major al Apărării – Clerul Militar, oferite de dl Angel Tîlvăr, ministrul apărării naţionale (Palatul Patriarhiei, 5 octombrie 2023).

În plan administrativ, au fost organizate 3 şedinţe de lucru ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în cadrul cărora au fost discutate, adoptate și comunicate 141 de hotărâri privind problemele examinate. În acest sens, la Cancelaria Sfântului Sinod au fost pregătite 78 temeiuri de Sinod și, în același context, s-a urmărit modul de redactare a celor-lalte 63 referate de Sinod întocmite de către unele sectoare ale Administrației Patriarhale. De asemenea, a avut loc 1 şedinţă solemnă a Sfântului Sinod, 1 ședință de lucru a Sinodului Permanent, 1 ședință de lucru a Consiliului Național Bisericesc, 1 ședință de lucru a Adunării Naționale Bisericești.

Prin activitatea Cabinetului Patriarhal, au fost organizate 46 ședințe de lucru ale Permanenței Consiliului Național Bisericesc şi 3 ședințe de lucru comune ale Permanenței Consiliului Național Bisericesc și Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucu-reștilor, precum și redactarea proceselor-verbale ale acestor ședințe. De asemenea, Cabinetul Patriarhal a asigurat pregătirea și consemnarea diplomelor, ordinelor şi distincțiilor (1.917), precum şi a rangurilor onorifice (68),

oferite de către Patriarhul României în anul 2023. Totodată, la Reședința Patriarhală au fost realizate lucrări de renovare, modernizare şi dotare a unor spații.

II. ACTIVITATEA CULTURAL-MISIONARĂ
A. Activități bisericeşti externe:

Prin Sectorul relații bisericeşti, interreligioase şi comunități bisericeşti externe, Patriarhia Română a cultivat și promovat legăturile frățești, în special, cu celelalte Biserici Ortodoxe surori, precum şi cu celelalte Biserici creştine şi culte religioase, în pofida contextului geopolitic și bisericesc internațional, marcat de disensiuni și conflicte armate.

De asemenea, Patriarhia Română a acordat o atenție sporită activităților din cadrul co-mu-nităților ortodoxe românești din străinătate.

Dintre activitățile Bisericii Ortodoxe Române pe plan extern, raportate prin Sectorul relații bisericești şi interreligioase, amintim: participarea unei delegații a Patriarhiei Române la întronizarea Preafericitului Părinte Arhiepiscop Gheorghe III al Ciprului (8 ianuarie 2023); participarea la cea de-a 29-a întrunire a Congresului Științific Internațional Pavleia, Veria (26-29 iunie 2023); participarea la Congresul Teologic Internațional cu tema Teologia Ortodoxă pe cale, în realitatea nematerială a modernității târzii, Atena (11-15 octombrie 2023); participarea la Congresul dedicat împlinirii a 100 de ani de la tipărirea revistei Theologia, Atena (12-14 octombrie 2023); participarea la Întâlnirea Internațională pentru Pace, organizată de Comunitatea Sant’′Egidio, Berlin, Germania (10-12 septembrie 2023); participarea la cea de-a 16-a Conferință Internațională a Bisericilor Ortodoxe Mandatate și a Sfintelor Mitropolii, privind probleme de erezie și parareligii, Atena (31 octombrie – 2 noiembrie 2023).

În afara frontierelor actuale ale României, Patriarhia Română are în jurisdicția sa 4 arhi-episcopii şi 9 episcopii, arhiepiscopiile fiind și centre mitropolitane. În aceste eparhii există astăzi un total de 1.578 parohii și filii față de 1.483 parohii şi filii la finalul anului 2022, 74 așezăminte monahale ortodoxe româneşti, față de 71 la finele anului 2022, deservite de 1.519 clerici români, față de 1.379 clerici români la finele anului 2022.

De remarcat faptul că, în aceste parohii şi comunităţi ortodoxe româneşti, în cursul anului 2023 au fost oficiate: 22.975 botezuri, față de 25.282 botezuri în anul 2022; 4.759 cununii, față de 5.758 cununii în anul 2022; 3.639 înmormântări, față de 3.692 înmormântări în anul 2022; 610 primiri la Ortodoxie, față de 721 primiri la Ortodoxie în anul 2022; 150 reveniri la Ortodoxie, față de 34 reveniri la -Ortodoxie

în anul 2022.

B. Activităţi educaţionale:

În plan teologic-educațional, în anul 2023, menționăm organizarea următoarelor evenimente cu caracter național și internațional: Concursul Naţional „Icoana ortodoxă – lumina credinței”, ediția a 12-a (1 martie – 21 mai 2023); Concursul Național Catehetic „Tinerii şi vârst-nicii să laude numele Domnului” (16 ianuarie – 21 mai 2023); Congresul Naţional Catehetic „Hristos împărtășit copiilor”, ediţia a 16-a (Mănăstirea Caraiman, 25-27 septembrie 2023); Festi-valul-Concurs Național de Muzică Bisericească „Lăudați pe Domnul!”, ediția a 15-a (1 martie – 27 octombrie 2023); Simpozionul Internațional de Teologie „Pastorația persoanelor vârstnice – realitate și responsabilitate” (9-12 octombrie 2023, Palatul Patriarhiei din București).

În Patriarhia Română, cu binecuvântarea Sfântului Sinod, există 2 asociații de tineri: Asociaţia Studenţilor Creştin-Ortodocşi Români -(ASCOR) şi Liga Tinerilor Creştin-Ortodocşi Români (LTCOR). De asemenea, există 94 de asociaţii şi ONG-uri de tineret care îşi desfăşoară activitatea în eparhii, cu binecuvântarea chiriarhului, şi 875 grupuri de tineri care desfăşoară activităţi de voluntariat. Centrele eparhiale au iniţiat 235 proiecte pentru tineri. În anul 2023, s-a reluat Programul Naţional de Tabere pentru Tineret „Tradiţie şi noutate”, aflat la a 5-a ediţie, în colaborare cu centrele mitropolitane.

În perioada 31 august – 3 septembrie 2023, a avut loc „Întâlnirea Internaţională a Tineretului Ortodox” (ITO), eveniment organizat de Arhi-episcopia Timişoarei.

În anul 2023, Patriarhia Română a continuat derularea Programului Naţional Catehetic „Hristos împărtăşit copiilor”, prin organizarea la nivelul eparhiilor a 2.241 centre catehetice parohiale şi prin specializarea de formatori, beneficiari fiind 33.342 copii. De asemenea, a continuat desfăşurarea Proiectului educaţional Alege Şcoala!, pentru edițiile a 8-a, a 9-a şi a 10-a, prin Programul-pilot de stimulare a participării la educaţie a copiilor cu părinţi plecaţi la muncă în străinătate.

Finanţate de Uniunea Europeană prin Programul Operaţional Capital Uman, proiectele educaţionale Alege Şcoala! (edițiile a 8-a, a 9-a şi a 10-a) au fost în valoare de 14.310.000 de lei (aproximativ 3.000.000 de euro) şi au fost implementate de Patriarhia Română, în parteneriat cu Mitropolia Moldovei şi Bucovinei (două proiecte), respectiv Fundaţia World Vision România (un proiect). Aceste proiecte s-au derulat în perioada 1 aprilie 2021 – 31 decembrie 2023, în comunităţi din județele: Prahova, Vaslui, Botoşani, Constanţa, Iaşi și Galaţi.

Proiectul educațional Alege Şcoala!, pe parcursul total al celor 10 ediții, a avut o valoare totală a finanțării de aproximativ 20.000.000 de euro.

În anul şcolar 2023-2024, predau disciplina Religie 6.171 profesori, dintre care 4.479 titulari, 185 titulari de altă specialitate, care au în completarea normei ore de Religie, și 1.507 suplinitori; 1.161 sunt clerici, 4.911 laici cu studii teologice şi 99 laici cu alte studii. Dintre profesorii de religie, 522 sunt debutanți, 1.072 au obţinut definitivarea în învăţământ, 1.304 gradul didactic II, 3.043 gradul didactic I, iar 230 au doctoratul în teologie. În inspectoratele școlare ju-dețene, şi-au desfăşurat activitatea specifică 42 inspectori de specialitate, dintre care 40 cu studii teologice şi 2 cu alte studii.

În cuprinsul Patriarhiei Române funcţionează 25 seminarii teologice liceale, un colegiu ortodox, 9 licee teologice ortodoxe şi 1 liceu tehnologic, având clase de teologie.

În anul şcolar 2022-2023, au fost școlarizați 4.280 elevi la nivel liceal; dintre cei 1.076 elevi în clasa a 12-a, 831 au obţinut diplomă de bacalaureat. În unităţile de învăţământ teologic preuniversitar, au fost şcolarizaţi 85 elevi din afara graniţelor ţării. În anul şcolar 2023-2024, au fost înscrişi 1.114 elevi în clasa a 11-a, iar pentru anul şcolar 2024-2025 au fost solicitate 1.200 locuri.

În şcolile teologice preuniversitare îşi desfăşoară activitatea didactică 1.113 profesori; dintre aceştia, 641 sunt titulari, 472 sunt suplinitori, iar 106 dintre profesori sunt doctori în teologie. În anul şcolar 2022-2023, centrele eparhiale au alocat sprijin financiar acestor şcoli în valoare totală de 3.568.803 lei.

În Patriarhia Română funcţionează 11 facultăţi de teologie (Bucureşti, Iaşi, Sibiu, Craiova, Cluj, Constanţa, Târgovişte, Piteşti, Alba Iulia, Arad şi Oradea) şi 3 departamente de teologie, incluse în cadrul altor facultăţi (Timişoara, Galaţi şi Baia Mare).

În anul universitar 2022-2023, au fost şcolarizaţi 4.344 studenţi. În anul 2023 au absolvit 907 studenţi, iar în anul universitar 2023-2024 au fost admiși 1.329 studenţi. La specializarea Teologie Pastorală au fost şcolarizaţi 3.184 studenţi, iar 597 absolvenți au obţinut diplomă de licenţă. În anul universitar 2022-2023, au studiat 1.643 masteranzi, dintre care 715 absolvenţi, iar în anul universitar 2023-2024 au fost admiși 831 masteranzi. Studiile de doctorat se organizează în 9 centre universitare, fiind înscriși în prezent 500 doctoranzi, dintre care 95 au fost admiși în anul universitar 2023-2024 (anul I). În anul universitar 2022-2023, 66 doctoranzi au obţinut titlul de doctor în teologie; 372 cadre didactice au activat în cadrul

învăţământului teologic superior, dintre care 71 profesori, 108 conferenţiari, 147 lectori şi 46 asistenți.

În anul universitar 2022-2023, s-au înscris la studii în diferite instituţii de învăţământ din străinătate 10 teologi ortodocşi români. În prezent, sunt înscrişi la facultățile din Patriarhia Română 18 cetăţeni străini, 20 etnici români din diferite țări și 119 etnici români din Republica Moldova.

C. Activităţi culturale şi misionare:

În prezent, în Patriarhia Română funcţio-nează 197 unități cu activitate în domeniul patrimoniului bisericesc mobil, respectiv 148 muzee și colecții muzeale, 30 centre pentru ocrotirea patrimoniului și 19 laboratoare de restaurare a patrimoniului eclesial.

În anul 2023, în Patriarhia Română, au fost în lucru 558 șantiere de artă bisericească și de restaurare. Din totalul acestora, 470 șantiere au desfășurat lucrări de pictură din nou, 83 șantiere au fost deschise pentru lucrări de restaurare și 5 șantiere pentru lucrări de sculptură și mobilier eclesial. În privința situa-țiilor de lucrări, se constată faptul că, în anul 2023, au fost executaţi 46.146 mp de pictură din nou, în diverse tehnici, și au fost restauraţi 11.084 mp de pictură murală și lemn policrom.

Pe parcursul anului 2023, Comisia de Pictură Bisericească a fost convocată pentru 10 ședințe de lucru și pentru soluționarea a 150 solicitări în regim de urgență, în cadrul cărora au fost analizate 894 spețe, pentru care au fost formulate 3.709 referințe. Astfel, pentru acestea, Secretariatul Comisiei de Pictură Bisericească a emis 228 avize privind lucrări de proiectare, 472 avize privind lucrări de execuție (însemnând 237 licitații și 235 contracte) și 194 avize pentru recepții de lucrări. Totodată, membrii Comisiei de Picură Bisericească s-au deplasat în 14 delegații și au efectuat 4 inspecții la șantiere din țară, în scopul îndreptării omisiunilor sesizate pentru obținerea avizelor regulamentare.

În cadrul componentei „Cultură” a Administraţiei Patriarhale au fost elaborate argumentele de canonizare și Sinaxarul Sfântului Cuvios Macarie Protopsaltul (1763-1836), precum şi argumentele de canonizare și Sinaxarul pentru Cuviosul Nectarie Protopsaltul (1804-1899). A fost organizată o expoziție permanentă în Palatul Patriarhiei – Colecția Peterson (secolele 15-16), care cuprinde fresce, icoane pe lemn și pe sticlă, lemn policrom, broderii, obiecte de orfevrărie, manuscrise și carte veche. Au fost realizate conceptul expozițional și planul cu funcțiunile fiecărui etaj pentru noul Muzeu al Patriarhiei Române care va fi organizat în imobilul de lângă

Biserica Kretzu-lescu din Bucureşti.

Din rapoartele alcătuite de centrele eparhiale rezultă că misiunea prin presa scrisă din cuprinsul Patriarhiei Române a fost reprezentată în anul 2023 de 45 publicaţii eparhiale, periodice lunare informative sau reviste de cultură teologică, la care se adaugă alte 221 publicaţii editate de unităţi eclesiale din subordine, de şcoli teologice şi asociaţii creştine ortodoxe. Unele publicaţii îşi continuă activitatea în online, dar au renunţat la ediţiile tipărite.

Sunt active 6 posturi radiofonice regionale administrate de eparhii şi un post de televiziune online la Paris. Prezenţa în media digitală se realizează prin cele 6.000 website-uri şi pagini oficiale ale unităţilor bisericeşti în reţele sociale şi pe platforme digitale.

Ziarul Lumina, în prezent singurul cotidian ortodox din lume, a promovat, prin selecții de știri şi materiale jurnalistice adecvate, tematica omagială şi comemorativă a anului 2023, precum şi proiectele catehetice, cultural-educaționale și social-filantropice desfășu-ra-te în eparhiile, parohiile și mănăstirile din ţară şi din afara României. Împreună cu săptămânalul Lumina de Duminică şi revista de informaţie bisericească Vestitorul Ortodoxiei, cotidianul Ziarul Lumina continuă activitatea de slujire mediatică a Bisericii în societate, prin ediţiile tipărite şi proiecţiile acestora în mediul digital. Cu un tiraj lunar mediu difuzat de 22.000 exemplare, Ziarul Lumina se menţine în primele locuri din categoria cotidienelor naţionale, regionale şi locale care se tipăresc în prezent în România.

În anul 2023, Radio TRINITAS a fost recep-ționat în țară prin intermediul a 56 frecvențe terestre. Cu acordul Consiliului Națio-nal al Audiovizualului (CNA) și al Autorității Națio-nale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM), a fost îmbunătățită emisia prin schimbarea amplasamentului stațiilor Stâna de Vale și Suceava. A fost lansată o nouă versiune a apli-cației Radio TRINITAS pentru sistemele -mobile Android. Arhiva de emisiuni a Radio TRINITAS poate fi accesată pe sound-cloud.com și pe pagina de Facebook a radioului, care are 100.000 de urmăritori.

TRINITAS TV şi-a extins în anul 2023 emisia în format HD (High Definition) în rețeaua celui mai mare furnizor de servicii de televiziune prin cablu din țară. Astfel, odată cu intrarea postului TRINITAS TV HD în grila de programe a abonaților RCS RDS (Digi), programele televiziunii Patriarhiei Române au devenit accesibile la o calitate de 2,5 ori mai bună pentru încă 5,24 milioane de utilizatori, reprezentând 78,1% din totalul abonaților la servicii de televiziune prin cablu din România. De asemenea, TRINITAS TV a realizat 13 filme documentare şi a introdus în grilă 7

emisiuni noi. În mediul online, TRINITAS TV a înregistrat o creștere semnificativă a activității sale comparativ cu anul precedent. Pe canalul oficial de YouTube, numărul de abonați a atins cifra de 337.582, reflectând o creștere de 74% și totalizând peste 6,1 milioane de ore de vizionare (o creștere de 33%) și 53,8 milioane de vizualizări (o creștere de 87%). Pe Facebook, s-au înregistrat 918.639 abonați, iar numărul de vizualizări s-a majorat cu 4,8%, cumulând o cifră de 14,2 milioane. În anul 2023, Televiziunea Patriarhiei Române a primit premii de excelență pentru două emisiuni, „Credință și Cultură” și „Cuvântul lui Dumnezeu pentru noi”, din partea Comisiei de Atestare a Calității, Performanței și Exce-lenței a Premiilor Radar de Media.

Agenția de știri BASILICA a acordat atenție sporită calității materialelor publicate, colaborării cu centrele eparhiale și relevanței pentru presa laică națională și internațională. Conținutul publicat pe site-ul basilica.ro al Agenţiei de știri BASILICA s-a menținut la peste 4.939 articole în limba română, dintre care aproximativ 770 au fost traduse în limba engleză. Știrile de pe site-ul basilica.ro au fost preluate de multiple site-uri de știri naționale și internaționale cu vizibilitate mai mare, ceea ce a favorizat transmiterea infor-mațiilor despre Biserica Ortodoxă Română pentru un public mult mai numeros decât indică statisticile site-ului basilica.ro.

Biroul de Presă şi Relații Publice al Patriarhiei Române a adus la cunoștința opiniei publice, prin comunicate de presă, precizări și intervenții mediatice ale reprezentan-ților săi, atât tematica și manifestările Anului omagial și comemorativ 2023 în Patriarhia Română, cât și poziționarea și mesajele insti-tuționale care s-au impus în contextul vieții sociale și bisericești. Pe tot parcursul anului 2023, Biroul de presă al Patriarhiei Române a cooperat punctual cu departamentele de comunicare ale eparhiilor în formularea unor poziții oficiale, transmițând și explicând poziția oficială a Bisericii față de problemele apărute. În contextul stării declarate de război din statul Israel, al lansării de rachete din Fâșia Gaza și al incidenței crescute a atacurilor teroriste în Țara Sfântă, Biroul de presă a asigurat comunicarea oficială a Patriarhiei Române privind situația pelerinilor români care se aflau în Țara Sfântă la debutul acestui conflict.

Pentru Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române (edituri și tipografii), din punct de vedere statistic, anul 2023 se prezintă astfel: au fost tipărite 289 titluri de carte, revistă sau broșuri, dintre care 87 titluri inedite publicate de Editurile Patriarhiei Române (Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, Editura BASILICA și Editura TRINITAS), și anume: 32 titluri noi de Carte teologică; 33 titluri noi de Carte de cult și muzicală, acatiste și vieți de sfinți; 3 titluri noi de Carte patristică; 3 titluri noi de Carte pentru copii şi tineret, respectiv

16 numere (fascicole) noi din revistele centrale bisericeşti. În total, tipografiile Patriarhiei Române (Tipografia Cărților Bisericești și Imprimeria PHAROS) au tipărit, împreună, 561.333 exemplare carte și revistă în format broșat și legat (321.864 ex. carte şi 239.469 ex. reviste). Au mai fost realizate: 166.660 ex. Biblii (în diferite formate); 15.502 ex. Noul Testament cu Psalmii; 420.196 ex. broşuri și pliante; 1.348.378 ex. cărţi de rugăciuni, acatiste şi prohoade; 51.278 ex. pastorale; 18.530 ex. felicitări; 1.109.224 ex. calendare (tip foi, agendă, de birou, de perete cu spiră, cu însemnări) și 385.500 ex. icoane (de diverse dimensiuni). De asemenea, au fost tipărite Ziarul Lumina, cotidianul Patriarhiei Române, și săptămânalul Lumina de Duminică, dar şi 4.577 ex. lucrări pentru terți și o serie de lucrări de legătorie manuală (reparaţii şi restaurare carte, confecţionat cutii, mape, etu etc.).

Atelierele Institutului Biblic au confec-ționat, în anul 2023, mai multe obiecte de cult și veșminte liturgice, dintre care menționăm: 11 racle din argint; 9 racle din metal comun (misionare) cu interiorul din argint; Ordinul Sf. Ierarh Martir Neofit Cretanul, Mitropolitul Țării Românești: engolpioane (65 buc.), cruci pectorale pentru clerici (50 buc.), insigne pentru mireni (50 buc.); Medalia omagială și comemorativă a anului 2023 (în colaborare cu Monetăria Statului), din alamă aurită (500 buc).

În anul 2023, Sectorul pelerinaje al Patriarhiei Române a organizat 234 pelerinaje externe, pentru 8.731 pelerini, și 272 pelerinaje interne, pentru 10.884 pelerini.

Sectorul monumente şi construcții bisericeşti al Patriarhiei Române a continuat lucrările pentru finalizarea Catedralei Naţionale. Dintre acestea, amintim: lucrări de execuție a accesului exterior din partea de vest la Peștera Sf. Andrei; lucrări de execuție și montaj învelitoare din tablă; lucrări de execuție și montaj decorațiuni din piatră, ancadramente mari la ferestrele exterioare ale Catedralei Naționale, respectiv stâlpii și arcadele pridvoarelor vest, nord și sud; lucrări de execuție și montaj pictură în tehnica mozaic a altarului Catedralei Națio-nale; lucrări de execuție tencuieli; lucrări de montare a unor confecții metalice aferente fixării șarpantei, montarea grilelor, scărilor și trapelor metalice.

Centrul de conferințe al Palatului Patriarhiei a găzduit, în anul 2023, 140 de evenimente și a înregistrat peste 20.000 de vizitatori, turiști și pelerini din aproape 20 de țări de pe toate continentele lumii, reflectând un interes deosebit față de acest obiectiv istoric, cultural și turistic.

Activitatea Sectorului stavropighii patriarhale şi centre sociale a continuat la subunitățile aflate în subordine, astfel:

La Centrul social-cultural „Sfântul Apostol Andrei” au continuat lucrările de

renovare, recompartimentare şi de modernizare a unor spaţii şi au fost achiziţionate echipamente profesionale pentru Cafetăria şi Patiseria „Misionarul”.

A continuat amplul proiect de modernizare, care se desfășoară gradual, în incinta Centrului cultural-misionar „Familia” – Pantelimon, prin realizarea proiectului de recompartimentare și amenajări interioare, consolidare, mansardare, intervenții fațadă, șarpantă și învelitoare, pentru corpurile A și B din incinta centrului. La acest centru au fost organizate 4 evenimente cu caracter social-filantropic.

Centrul social-pastoral „Sfânta Maria” – Techirghiol a finalizat branșarea la rețeaua de distribuție a gazelor naturale. A derulat și în anul 2023 contractul de colaborare cu CNAS Constanţa. Au fost cazate 2.500 de persoane și au beneficiat de tratament, la Baza de odihnă şi tratament „Sfântul Pantelimon”, 2.740 de persoane.

La Centrul social-cultural „Miron Patriarhul” – Dragoslavele a fost finalizat proiectul de modernizare a mansardei de la vila 2 (Casa Egumenească).

Centrul social-pastoral „Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul” – Călimăneşti a găzduit, în anul 2023, 1.074 de persoane.

La Centrul social-medical „Sfântul Mare Mucenic Pantelimon” – Olănești a demarat, în anul 2023, un amplu proiect de reabilitare, consolidare și modernizare a sediului şi au fost efectuate lucrări de refacere a acoperișului și a calcanelor existente în părţile de nord și de vest ale centrului.

III. ACTIVITATEA SOCIAL-FILANTROPICĂ

În lucrarea social-filantropică și medicală desfăşurată la nivelul centrelor eparhiale ale Bisericii Ortodoxe Române și al ONG-urilor care funcţio-nează cu binecuvântarea acestora, în anul 2023, au participat 28.110 persoane, după cum urmează: 29 consilieri eparhiali, 32 inspectori de specialitate și eparhiali, 542 asistenți sociali, 2.440 persoane cu diverse specializări (cadre didactice, cadre medicale, juriști, psihologi, personal administrativ), 25.067 voluntari.

În anul 2023, Biserica Ortodoxă Română a desfășurat o bogată activitate social-filantropică şi medicală prin 884 instituții și servicii sociale, având în derulare 1.254 de proiecte și programe sociale, din care: 62 cu finanțare externă, 34 cu finanțare publică, 1.014 finanțate din fonduri proprii şi 144 cu finanțare mixtă.

În acest sens, diagrama așezămintelor -social-filantropice, în anul 2023, este următoarea: 65 birouri de asistență socială, 148 cantine sociale și masa la domiciliu, 165 centre de zi pentru copii, 58 centre de zi pentru vârstnici, 4 centre de zi pentru persoane cu diza-bilități, 58 centre rezidențiale copii, 54 centre

rezidențiale vârstnici, 4 centre rezidențiale pentru persoane cu dizabilități, 46 servicii de îngrijire la domiciliu, 23 instituții ce oferă servicii medicale și de recuperare, 13 servicii de îngrijiri socio-medicale la domiciliu, 58 servicii educaționale (tip afterschool, remedial, pre-venție abandon școlar), 115 centre de informare, de consiliere, de sprijin și comunitare, 18 locuințe protejate, 21 centre de urgență (persoane fără adăpost, victime violență, victime trafic de persoane), 23 campusuri de tabără și 11 cu alt specific.

În așezămintele social-filantropice amintite mai sus au primit asistență 215.394 beneficiari, după cum urmează:

a) 78.301 copii din așezămintele sociale ale Bisericii, dar mai ales din familii sărace şi fără posibilități de întreținere, sau cu părinții aflați la muncă în alte țări;

b) 7.380 persoane cu dizabilități, cu deficiențe de vorbire, vedere şi auz, consumatori de droguri sau alte tipuri de dependențe;

c) 74.568 persoane vârstnice din așezămintele de protecție socială bise-ricești, din centrele sociale de tranzit şi adăposturi de noapte, bătrâni singuri, nedeplasabili, aban-donați de familie şi care prezentau grave probleme de sănătate;

d) 53.836 șomeri, adulți în dificultate, victime ale traficului de persoane, victime ale violenței familiale, deținuți eliberați, victime ale calamităților naturale;

e) 1.309 persoane fără adăpost.

Asistenţa religioasă în unităţile militare, penitenciare, spitale şi aşezăminte de ocrotire socială este asigurată de 447 de preoți, dintre care: 18 în unități ale Ministerului Afacerilor Interne, 65 în unități militare, 30 în sistemul penitenciar şi 334 în spitale și așezăminte de ocrotire socială. În toate unitățile menționate mai sus, există, în prezent, 417 biserici şi capele sfințite, precum și alte spații special amenajate, iar 31 de lăcașuri de cult se află în diferite stadii de construcție şi amenajare.

În anul 2023, Federația Filantropia a derulat 12 proiecte, prin care au fost ajutaţi 8.229 de beneficiari.

Voluntarii Paraclisului Catedralei Mântuirii Neamului au derulat două programe social-filantropice: „Implică-te! Împreună reușim mai mult!”, în cadrul căruia au fost realizate 26 activități în beneficiul a 110 familii pentru prevenirea excluziunii sociale, și „Ajutor pentru elevi”, program destinat reducerii abandonului școlar, având 93 de beneficiari.

În ceea ce privește Caravana medicală „Sănătate pentru sate”, în anul 2023 au fost realizate 26 acțiuni cu 2.685 beneficiari. Prin acest program, în perioada 2015-2023, au fost efectuate 114 deplasări, cu 13.474 beneficiari, iar în cadrul componentei de prevenție și educație pentru sănătate a acestei caravane medicale au fost reali-zate 74 deplasări, având 16.171 beneficiari.

În urma campaniilor pentru donare de sânge din anul 2023, în cuprinsul Patriarhiei Române au fost înregistrați 14.711 donatori și au fost colectați 6.672 litri de sânge. Dintre aceștia, 4.500 donatori și 2.025 litri de sânge sunt rezultatele celor 16 ediții ale Campaniei „Donează sânge, salvează o viață!”. Din anul 2013 și până în prezent, prin această -campanie au fost desfășurate 44 ediții, fiind colectați peste 24.000 litri de sânge, de la peste 50.000 de donatori fideli.

În anul 2023, a continuat parteneriatul cu Institutul Oncologic „Prof. Dr. Alexandru Trestioreanu” din București, prin Campania de prevenție și diagnosticare a cancerului de col uterin, fiind înregistrate trei activități în județul Ilfov, cu 91 de beneficiare. În această campanie, în perioada 2018-2023, au fost realizate 42 de deplasări, cu peste 1.300 de beneficiare.

Programul „Masa Bucuriei” se desfășoară la nivel național în parteneriat cu magazinele Selgros Cash & Carry și constă în donarea săptămânală de bunuri alimentare şi igienico-sanitare pentru centrele sociale; valoarea bunurilor donate în anul 2023 este de 951.798 de euro (curs mediu 2023, 1 euro = 4,9465 lei).

În anul 2023 a continuat sprijinul pentru refugiații ucraineni sosiți pe teritoriul României și în Republica Moldova. În activitățile de ajutorare a refugiaților au participat 246 de persoane, reprezentând personalul unităților de cult și voluntari. Sprijinul acordat direct refugiaţilor din Ucraina a însumat 3.651.289 lei, constând în bani și produse (hrană caldă, produse alimentare, hrană bebeluși, produse igienico-sanitare, medicamente, pături, articole îmbrăcăminte, jucării etc.). La acesta se adaugă: 228 servicii de traducere; 2.021 servicii de consiliere și orientare; 391 servicii medicale; 812 servicii educaționale, precum și sprijin logistic, constând în spații de adăpost (cort/containere etc.) și transport. În ceea ce privește cazarea pentru refugiaţi, numărul locurilor de cazare disponibile a fost de 402, dintre care

peste 60% cu servicii de masă incluse. În aceste spații au fost cazate serii de persoane aflate în tranzit, dar și refugiați care rămân pe o perioadă mai lungă în România, numărul locurilor ocupate fiind de 143. Valoarea transporturilor umanitare pentru refugiaţii din Ucraina, pe teritoriul României și al Republicii Moldova, este de 169.500 de lei. La campaniile de donare de sânge pentru răniții din Ucraina au participat 261 persoane, iar Federația Filantropia și organizațiile membre au acordat sprijin persoanelor refugiate din Ucraina prin implementarea a 7 proiecte.

În anul 2023, eparhiile Bisericii Ortodoxe Române și Federația Filantropia au oferit sprijin cuantificabil la suma de 5.151.731,43 lei în beneficiul persoanelor afectate de războiul din Ucraina, reprezentând 1.041.490,23 euro (curs euro mediu 2023, 1 euro = 4,9465).

De asemenea, pe parcursul anului 2023, au fost susținute financiar persoane cu probleme de sănătate; studenți cu posibilități materiale reduse, pentru continuarea studiilor; victime ale incendiilor (de ex. cazul accidentului de la Crevedia, jud. Dâmbovița); persoane sinistrate în urma cutremurului din luna februarie 2023 din Turcia și Siria, prin trimiterea de produse alimentare și primă necesitate în valoare de 51.762 de euro, fonduri colectate printr-o colectă specială în Fondul „Ajută cu bucurie” al Patriarhiei Române. Au fost sprijinite şi entități juridice, centre de asistență socială ale eparhiilor sau unități de învățământ de stat pentru susținerea activităților de asistență socială sau a unor programe social-filantropice.

În concluzie, în cuprinsul Patriarhiei Române, prin activitățile filantropice au fost acordate ajutoare financiare directe în valoare de 27.873.935 de lei şi ajutoare materiale în valoare estimată de 81.685.664 lei. Pentru susți-ne-rea activității de asistență socială, eparhiile din Patriarhia Română, în anul 2023, au cheltuit 184.613.627 lei. Aşadar, pentru susținerea întregii activități de asistență socială și filantropică, în anul 2023, la nivelul Patriarhiei Române, au fost cheltuiți 294.173.226 lei, iar pentru sprijinirea refu-gi-aților suma de 5.151.731,43 lei, ceea ce reprezintă un total de 299.324.957,43 lei, echiva-lent cu 60.512.474,97 euro (calculat la cursul mediu din anul 2023: 1 euro = 4,9465 lei).

În această sumă nu sunt cuprinse cheltuielile privind o mulțime de activități caritabile ale parohiilor şi mănăstirilor în favoarea bolnavilor, bătrânilor, copiilor și săracilor, care nu au fost cuantificate financiar şi, ca atare, nici raportate sistematic centrelor eparhiale.

La finalul acestui raport sintetic al activi-tăților Bisericii Ortodoxe Române în anul 2023, dorim să apreciem în mod deosebit eforturile spirituale şi materiale ale

tuturor celor care au lucrat direct sau au sprijinit Biserica Ortodoxă Română în lucrarea ei misionară, culturală şi social-filantropică.

Exprimăm recunoștință şi prețuire faţă de toţi cei care ajută Biserica noastră: clerici şi credincioși mireni, autorități centrale şi locale, sponsori şi voluntari.

Ne rugăm lui Dumnezeu să le dăruiască -tuturor sănătate şi mântuire, ajutor şi bucurie în viață!

† Daniel
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Foto credit: Basilica.ro / Mircea Florescu

basilica.ro